

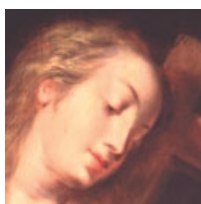
17. Hvem var Maria Magdalena?

Evangeliene forteller ikke spesielt mye om Maria Magdalena. Hun tilhørte en gruppe kvinner som fulgte Jesus, og som sørget for ham med det de eide. (Lk 8,2)

► Hun var en kvinne, kalt Maria, som kom fra Migdal Nunaya (gresk: Magdala, o.a.), Tarichea er et gresk navn på byen man tror var Migdal. Det var en liten by på vestsiden av Genesaretsjøen, ca. 5 km nord for Tiberias.

► Jesus hadde drevet syv ånder ut av henne (Lk 8,2, Mk 16,9) som er en annen måte å si ”alle demonene”. Dette kan bety å være besatt av djevelen, men det kan også bety kroppslig eller mental sykdom.

● De synoptiske evangeliene (Matteus, Markus, Lukas, o.a.) nevner henne som den første i en gruppe kvinner som på avstand så at Jesus ble korsfestet (Mk 15,40-41), og som satt rett overfor graven (Mt 27,61) da Jesus ble gravlagt (Mk 15,47). De forteller oss at svært tidlig om morgenen, dagen etter sabbaten, vendte Maria Magdalena og and kvinner tilbake til graven for å salve Jesu legeme med krydderoljer. Da forteller en engel dem at Jesus er oppstanden, og ber dem gå og fortelle det til disiplene.

Evangeliene nevner henne som den første i en gruppe kvinner som på avstand så at Jesus ble korsfestet, og som satt rett overfor graven da Jesus ble gravlagt.

● Johannes gir oss samme informasjon med små variasjoner. Maria Magdalena står ved siden av Jomfru Maria ved foten av korset (Jo 19,25). Tidlig på dagen etter sabbaten, mens det ennå var mørkt, kommer hun til graven, ser at steinen er borte og skynder seg av sted for å fortelle det til Peter, fordi hun tror at noen har stjålet Jesu legeme (Jo 20,1-2). Hun vender tilbake til graven og står der gråtende, og møter da Jesus, som ber henne oppsøke hans disipler og si til dem at han skal stige opp til sin Far (Jo 20,11-18). Det er hennes høydepunkt.

● Det er derfor Østkirken har kalt henne ”*isapostolos*” (lik en apostel eller tilsvarende en apostel). Østkirkens tradisjon sier at hun er begravd i Efesos, og at hennes relikvier ble ført til Konstantinopel på 800-tallet.

● Maria Magdalena har ofte blitt identifisert med andre kvinner i evangeliene.

► På 400- og 500-tallet tenderte den romerske kirke mot å identifisere Maria Magdalena som synderinnen som i Simon fariseerens hus vasket Jesu føtter med sine tårer (Lk 7, 36-50).

► Noen kirkefedre og åndelige forfattere som var enige med evangeliene, hadde allerede identifisert synderinnen med Maria, Lasarus søster, som i Betania salvet Jesu hode med nardusolje (Jo 12,1-11). Matteus og Markus nevner ikke navnet Maria, men sier bare at det var en kvinne, og at salvingen fant sted i Simon den spedalskes hus (Mt 26,6-13).

► Som et resultat av dette, i stor grad basert på den hellige Gregor den store, har den forestilling spredd seg at de tre kvinnene skulle være en og samme person. Men ingenting i evangeliene tyder på at Maria Magdalena er samme person som den Maria som slavet Jesus i Betania, fordi det virker som sistnevnte er søster til Lasarus (Jo 12,2-3). Heller ikke kan man trekke den slutning at hun er synderinnen som ifølge Lukas vasket Jesu føtter med sine tårer. I dette tilfellet er imidlertid identifikasjonen forståelig, ettersom Lukas straks etter opplysningen om at Jesus hadde tilgitt denne kvinnen, sier at Jesus ble fulgt av noen kvinner, blant dem Maria Magdalena, og at Jesus hadde drevet syv ånder ut av henne (Lk 8,2).

► Dessuten priser Jesus den syndige kvinnens kjærlighet. ”Og derfor sier jeg deg, at alle hennes synder er henne tilgitt, så mange som de er, siden hun har vist så stor en kjærlighet” (Lk 7,47), og vi ser også stor kjærlighet i møtet Maria har med Jesus etter oppstandelsen (Jo 20,14-18). I alle hendelsene, selv om det hadde vært samme kvinne, så er hennes syndige fortid ikke en skam. Peter svek Jesus, og Paulus forfulgte de kristne. Hennes storhet ligger ikke i at hun var uklanderlig, men i hennes kjærlighet.

● På grunn av hennes fremtredende rolle i evangeliene fikk hun spesielt stor oppmerksomhet av noen perifere grupper i den tidlige kirken. Disse var hovedsakelig gnostiske sekter, og deres skrifter var en samling av Jesu hemmelige åpenbareelser etter oppstandelsen, og de brukte Marias skikkelse for å formidle hans tanker. Dette er historier som ikke har noe historisk grunnlag.

► Kirkefedrene, åndelige forfattere og andre verk fremhever Marias rolle som en Herrens disippel og en forkynner av evangeliet. Fra 900-tallet og fremover dukket noen fiktive historier opp, som forherliget henne og som fremfor alt ble spredd i Frankrike. Det er der det vokste frem legender som ikke har noe historisk basis, om at da forfølgelsene av de kristne startet flyktet Maria Magdalena, Lasarus og noen andre fra Jerusalem til Marseilles og evangeliserte Provence. Ifølge denne legenden døde Maria i Aix-en-Provence eller Saint Maxime og hennes relikvier ble ført til Vezeley.